

Kontrollprogrammet för Paratuberkulos Nöt 2022

Bakgrund

Kontrollprogrammet startades 1998 som en konsekvens av att sjukdomen paratuberkulos diagnosticerats hos en importerad tjur, vilket ledde till omfattande smittspårning och bekämpningsarbete där hela 50 besättningar slogs ut.

Syftet med kontrollprogrammet har varit att kunna erbjuda försäljning av paratuberkuloskontrollerade avelsdjur och därmed förhindra introduktion av sjukdomen i den svenska avelsbasen för kötttraser.

Sedan starten har programmet utgjort en viktig pusselbit i arbetet med att hålla sjukdomen utanför Sveriges gränser. I samband med att EU:s nya djurhälsolag trädde i kraft var Sverige tvungna att tydligare bevisa sin status för sjukdomen och en intensiv övervakning drogs igång, som inkluderade även nötkreatur utanför programmet i Sverige. Som ett resultat av detta kan Sverige nu bevisa att sjukdomen med hög sannolikhet inte finns i landet.

Kontrollprogrammet för paratuberkulos hos nötkreatur är därför under avveckling och 2023 kommer att vara det sista året som programmet är i drift.

Resultat

Inom kontrollprogrammet har 446 djur provtagits under 2022. Paratuberkulos har inte påvisats vid något tillfälle.

Vid 2022 års slut var 445 besättningar anslutna till programmet varav 97,5 % av de anslutna besättningarna har uppnått det högsta statusen (A) i programmet, se tabell 1.

Tabell 1. Antal anslutna besättningar med status A resp. B vid utgången av 2022

Status	Antal besättningar
A-status	434
B-status	11

Diskussion

Efter 25 år har Paratuberkulosprogrammet nått sitt mål! 2024 kommer alla svenska besättningar med nötkreatur kunna räknas som fria och därmed finns det inte längre anledning ett separat kontrollera sjukdomen genom ett kontrollprogram. Detta är ett fantastiskt och världsunikt resultat som alla besättningar som genom åren anslutit sig till programmet lagt grunden för.